

enfilade

living space x 3

Ivana Miškeljin

katalog izložbe

Galerija "Đura Kojić"
i
Digitalna galerija kabinet505.ftn.uns.ac.rs

Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

enfilade

living space x 3

Ivana Miškeljin

katalog izložbe

Galerija "Đura Kojić"

29. septembra - 5. oktobra 2020.

i

Digitalna galerija kabinet505.ftn.uns.ac.rs

Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

ISBN 978-86-6022-293-2

Autorska izložba:
"Enfilade: Living Space x 3"

Autor:
dr Ivana Miškeljin
vanredni profesor, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

Recenzent:
dr Ivana Maraš
docent, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

Urednik kataloga:
dr Jelena Atanacković Jeličić
redovni profesor, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

Selekcioni odbor:
dr Jelena Atanacković Jeličić
redovni profesor, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu
dr Dejan Ecet
docent, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu
dr Saša Medić
asistent, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

Kustos izložbe:
dr Saša Medić
asistent, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

Grafički dizajn kataloga:
dr Ivana Miškeljin
vanredni profesor, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

Izdavač:
Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

Organizacija izložbe:
Kabinet 505
Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka
Novi Sad, Srbija

ISBN 978-86-6022-293-2

SADRŽAJ

UVOD	4
RECENZIJA	5
GARDEN + LIVING SPACE ENFILADES	7
SEASIDE HOUSING	14
STAMBENA JEDINICA I026	20

UVOD

dr Jelena Atanacković Jeličić, redovni profesor
Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka

Izložba "Enfilade: Living Space X 3" prof. dr Ivane Miškeljin obuhvata više projekata koncipiranih prema principu anfilada, a koji se bave različitim projektantskim izazovima današnjice: nedostatkom zelenila u gustom gradskom tkivu, reorganizacijom stambene jedinice i inkorporiranjem stambenog prostora unutar kompleksa mešovite namene.

Međutim, tema izložbe prof. dr Ivane Miškeljin nije samo prostorni koncept anfilade, kako bi naslov mogao da nagovesti. Zapravo, prof. dr Ivana Miškeljin se, koristeći dobro poznatu tradicionalnu prostornu definiciju, bavi pronalaženjem novih ideja i rešenja u okvirima stambene arhitekture predstavljene kao apstraktni egzistencijalni okvir. Svedene materijalne forme i temeljno proučavanje vrsta i izvora prirodne i veštačke svetlosti, u simbiozi tehničkih rešenja i umetničkih instalacija, ne samo da otvaraju put ka novoj atmosferi stambenog prostora, nego ga i oslobođaju klasične tipološke definicije.

Ova vrsta arhitektonskog mišljenja, koje je u svom biću transdisciplinarno, ne samo da predstavlja doprinos savremenoj teorijskoj misli o arhitekturi, nego i otvara horizonte (kako misaone, tako i materijalne, kao što slike pokazuju) ka nečemu što slobodno možemo zvati "arhitekturom koja dolazi".

RECENZIJA

dr Ivana Maraš, docent

Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka

Prateću publikaciju izložbe „*ENFILADE: LIVING SPACE X 3*“ čine autorski radovi dr Ivane Miškeljin, vanrednog profesora sa Departmana za arhitekturu i urbanizam Fakulteta tehničkih nauka, koji su nastali u periodu od 2018. do 2020. godine..

Izložba predstavlja osvrt na stanovanje u savremenom kontekstu, a čine je tri idejne celine, objedinjene kroz projektantski koncept anfilada (eng. *enfilade*). Svaka celina, sa druge strane, jedinstvena je u pogledu vizuelnog izraza i prikazane prostorne poetike. Anfilada, nasleđe baroka, vid je linearne organizacije u kojoj se prostorije sličnih dimenzija u kontinuitetu nadovezuju jedna na drugu, čime se vizure produžuju, te se stiče utisak veće dubine prostora. Ne manje važno, kroz tri predstavljena rada jasno se sagledava da projektantska logika ovog istorijskog modela, „prevedena“ u savremeni izraz, omogućava fleksibilnost i veću slobodu u odlučivanju o načinu korišćenja prostora i time nudi odgovore na neke od aktuelnih izazova vezanih za stambenu arhitekturu XXI veka.

U prvom od tri prikazana rešenja, „*GARDEN + LIVING SPACE ENFILADES*“, anfilada je postignuta kontinuiranim povezivanjem stambenih prostora i prostora privatnih vrtova u okviru većeg broja kuća u nizu, smeštenih na krovu kompleksa mešovite namene u centru Novog Sada. Pomenuti kompleks, značajnih dimenzija, obuhvata dve kontrastne celine: na etažama namenjenim poslovanju, komercijalnim i ugostiteljskim sadržajima nalaze se veliki otvoreni prostori javnog karaktera, dok se na krovu nalaze ranije pomenute stambene jedinice – upravo na taj način, ostvareno je dinamično sučeljavanje između javnog (velikog, otvorenog i uzbudljivog) i privatnog (udobnog, intimnog i sigurnog).

„SEASIDE HOUSING“, odnosno druga idejna celina, predstavlja prostor namenjen stanovanju koji se nalazi na poslednjoj etaži objekta visoke spratnosti na obali mora. Prikazom kontinualnog nadovezivanja prostorija i otvora na fasadi, te naglašavanjem svetlosti i senki mirnog letnjeg popodneva, postignuto je ono što Gaston Bašlar naziva psihološkom elastičnošću slike koja „uzbuđuje do stepena neslućenih dubina“. Pored toga, suprostavljanje naglašene vertikalnosti (*high rise* objekat) i izražene horizontalnosti (anfilada) nesumnjivo doprinosi jakoj emotivnoj reakciji posmatrača.

Tema trećeg projekta „STAMBENA JEDINICA 1026“ je rekonstrukcija stana čija se nova funkcionalna organizacija zasniva na konceptu anfilada dok se, istovremeno, u svaku prostoriju može pristupiti iz ulaznog hola. Time je kreirana prstenasta, gotovo paladijanska prostorna struktura koja omogućava veći stepen adaptabilnosti i slobode kretanja. Otvori u zidu odgovaraju širini zadržanih, originalnih i u prostorijama centralno postavljenih prozora, a nameštaj i drugi elementi enterijera (takođe centralno postavljeni) „zatvaraju“ vizure na kraju kontinualnog niza prostorija. Reakcija na postignutu estetiku gotovo je taktilna – čini se da se strujanje vazduha u prostoru može osetiti samim posmatranjem slika istog.

Savremena reinterpretacija koncepta anfilada, dakle, zajednička je za projekte prikazane u okviru trosegmentne izložbe, a autor, na taj način, nudi drugačiji, „svež“ projektantski pristup rešavanju stambenih izazova u XXI veku. Sve predstavljene radove, takođe, karakteriše i veoma upečatljiv, krajnje originalan i duboko ličan estetski izraz, što ovu publikaciju u celini čini posebno vrednim doprinosom.

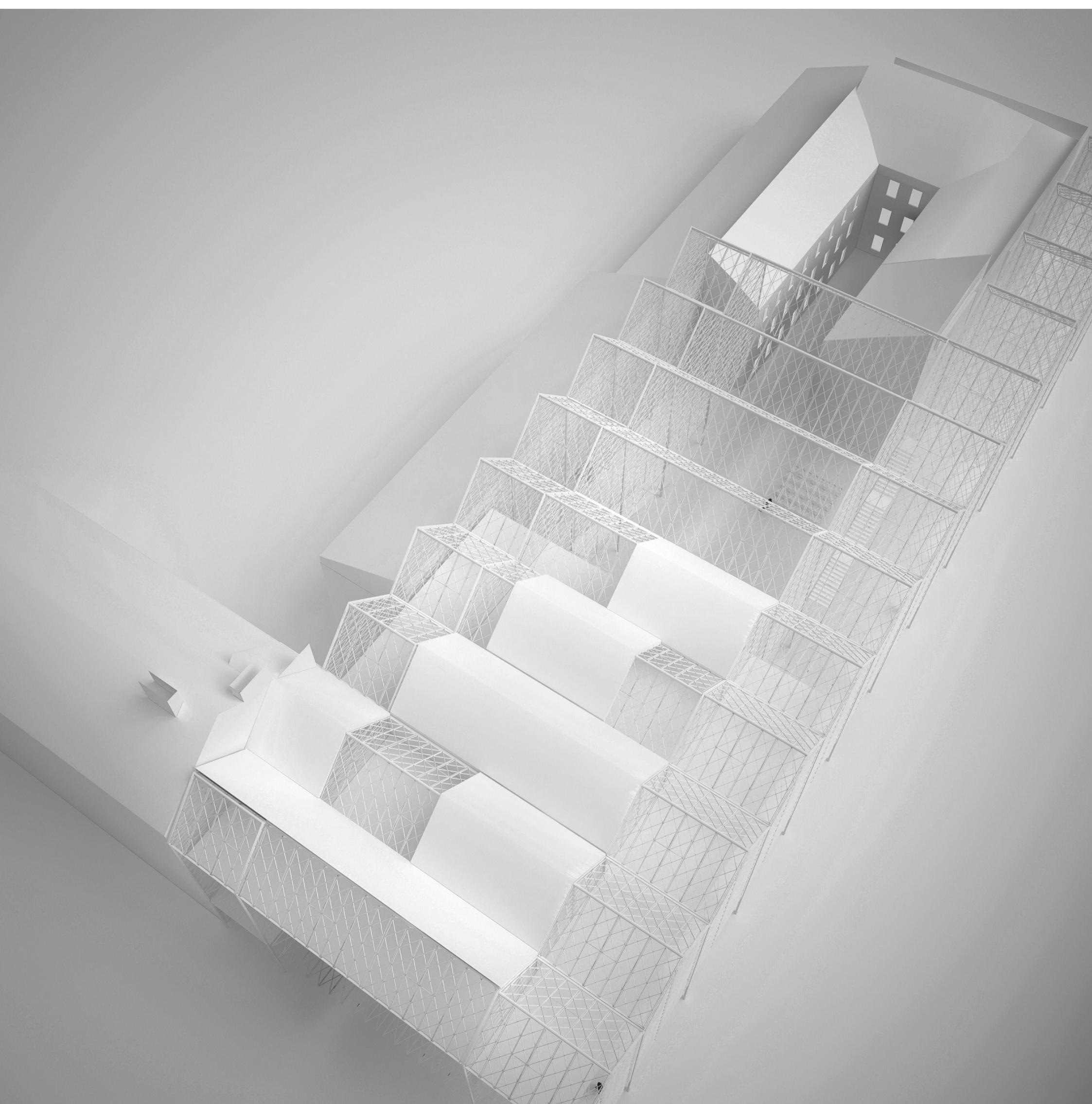
Garden + Living Space Enfilades

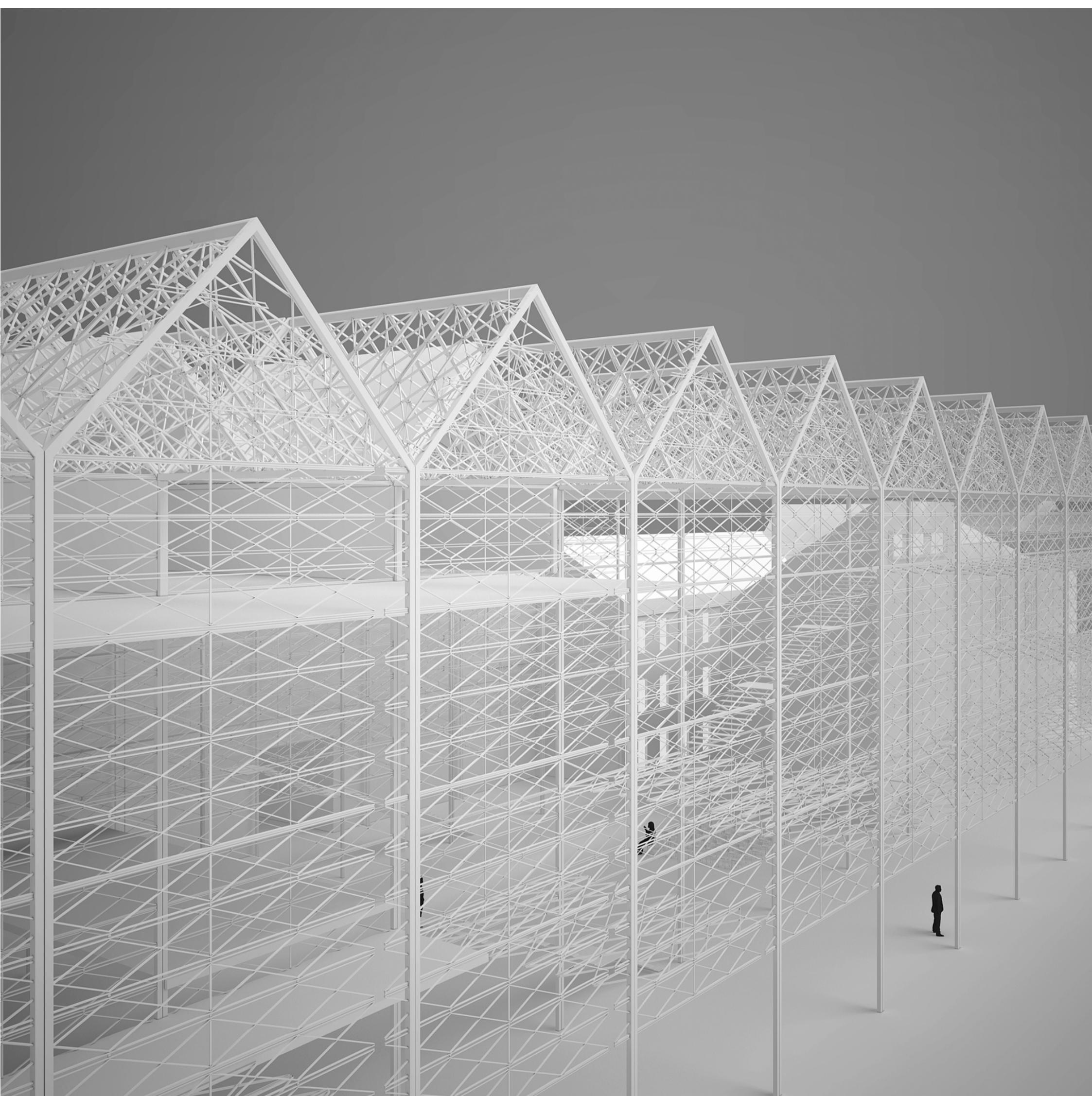
autor: dr **Ivana Miškeljin**, vanredni profesor
Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka

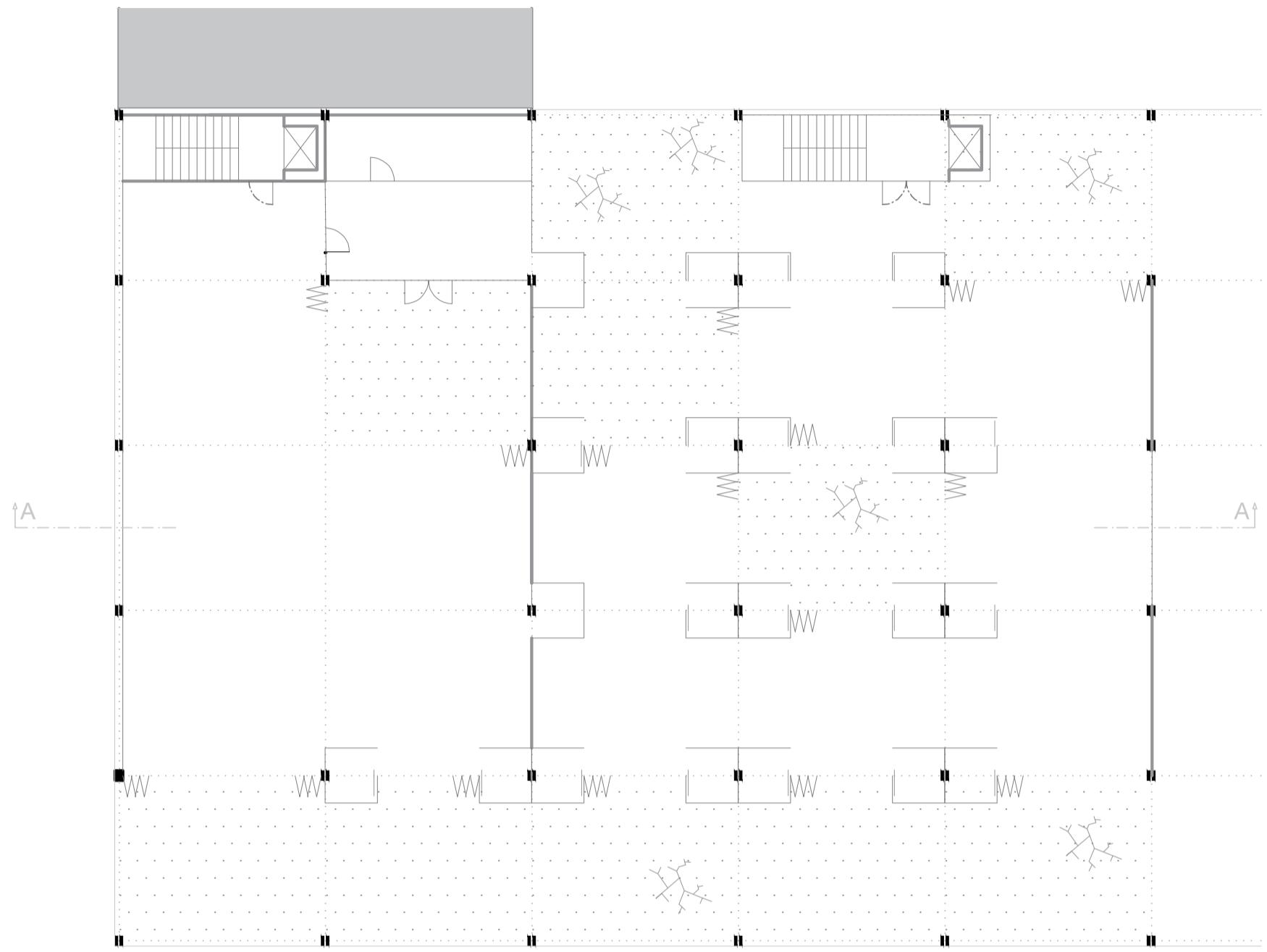
lokacija: Novi Sad
godina projektovanja: 2020.

Ideja projekta je stvaranje anfilada povezivanjem stambenog prostora i privatnih vrtova. Projekat predstavlja kompleks od kuća sa vrtovima u nizu koje su predviđene na krovu velikog kompleksa mešovite namene smeštenog na uglu ulica Modene i Ilike Ognjanovića u Novom Sadu. Sam objekat mešovite namene je koncipiran kao kompleks koji integriše park zajedno sa sadržajima namenjenih poslovanju, stanovanju, komercijalnim i ugostiteljskim sadržajima i rezultat je konkursnog rešenja. Niže etaže (poslovanje, komercijalni i ugostiteljski sadržaji) čine veliki otvoreni enterijeri sa javnim parkom, dok je na krovu predviđeno stanovanje sa privatnim vrtovima.¹ Ovi privatni vrtovi koncipirani su kao oaze i tampon zone od dinamičnog gradskog života u centru grada dodatno su razrađeni na prikazanim grafičkim prilozima.

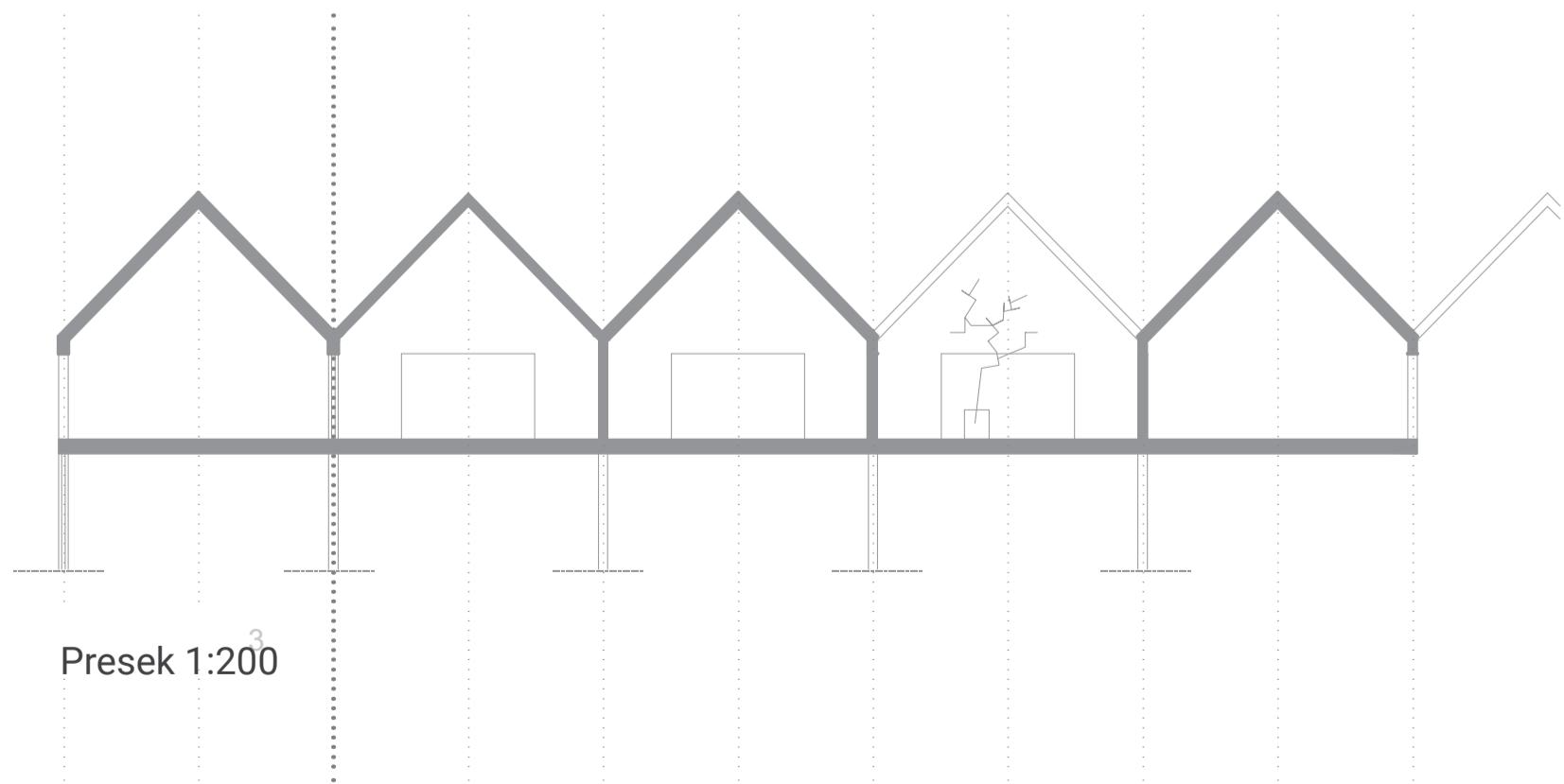
¹ "And Tonight, I See Tomorrow", Novi Sad, 2018. Konkursni predlog autorskog tima: Atanacković Jeličić Jelena, Despotović Jelena, Ecet Dejan, Grgić Stanislav, Janjušević Tihomir, Kojić Radomir, Maraš Igor, Medić Saša, Miškeljin Bojana, Miškeljin Ivana, Pilipović Dragana, Radović Milenko, Tkačenko Saša, Todorov Marko, Topić Albert; Konsultanti: Dinulović Radivoje i Dadić Dinulović Tatjana.

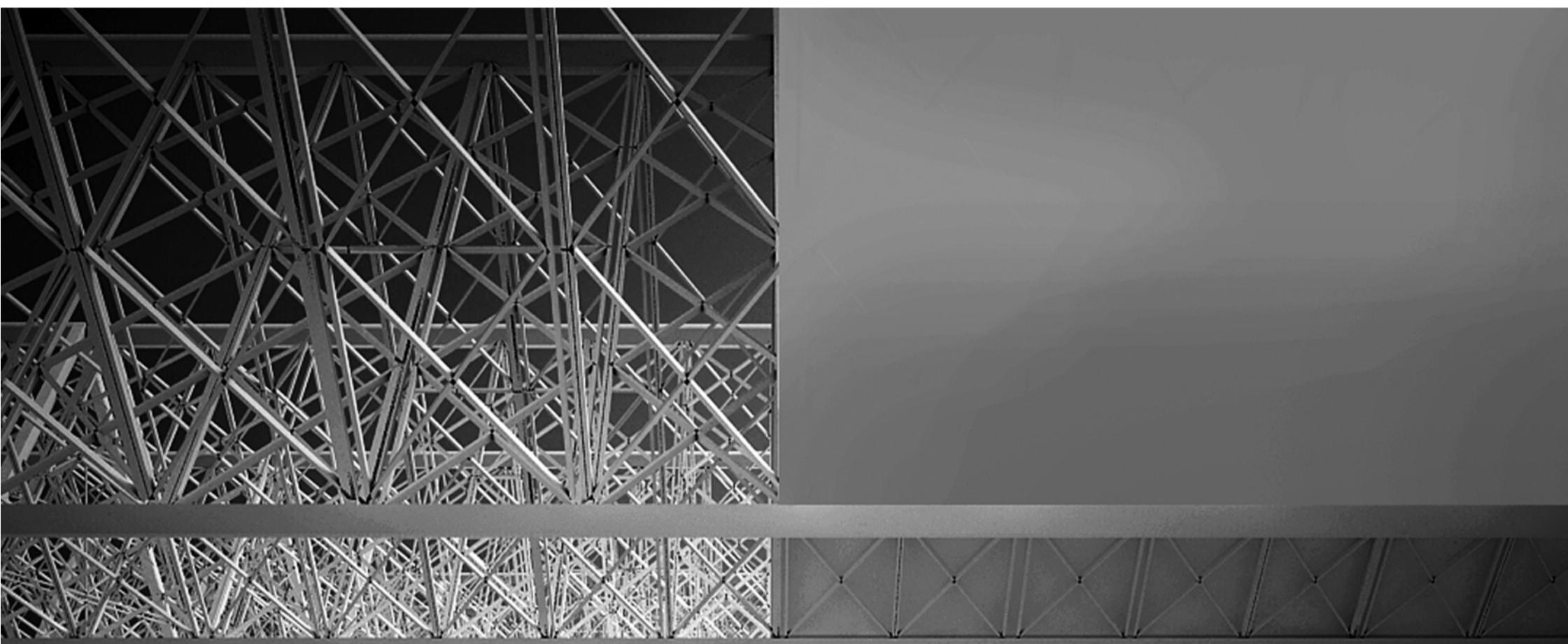

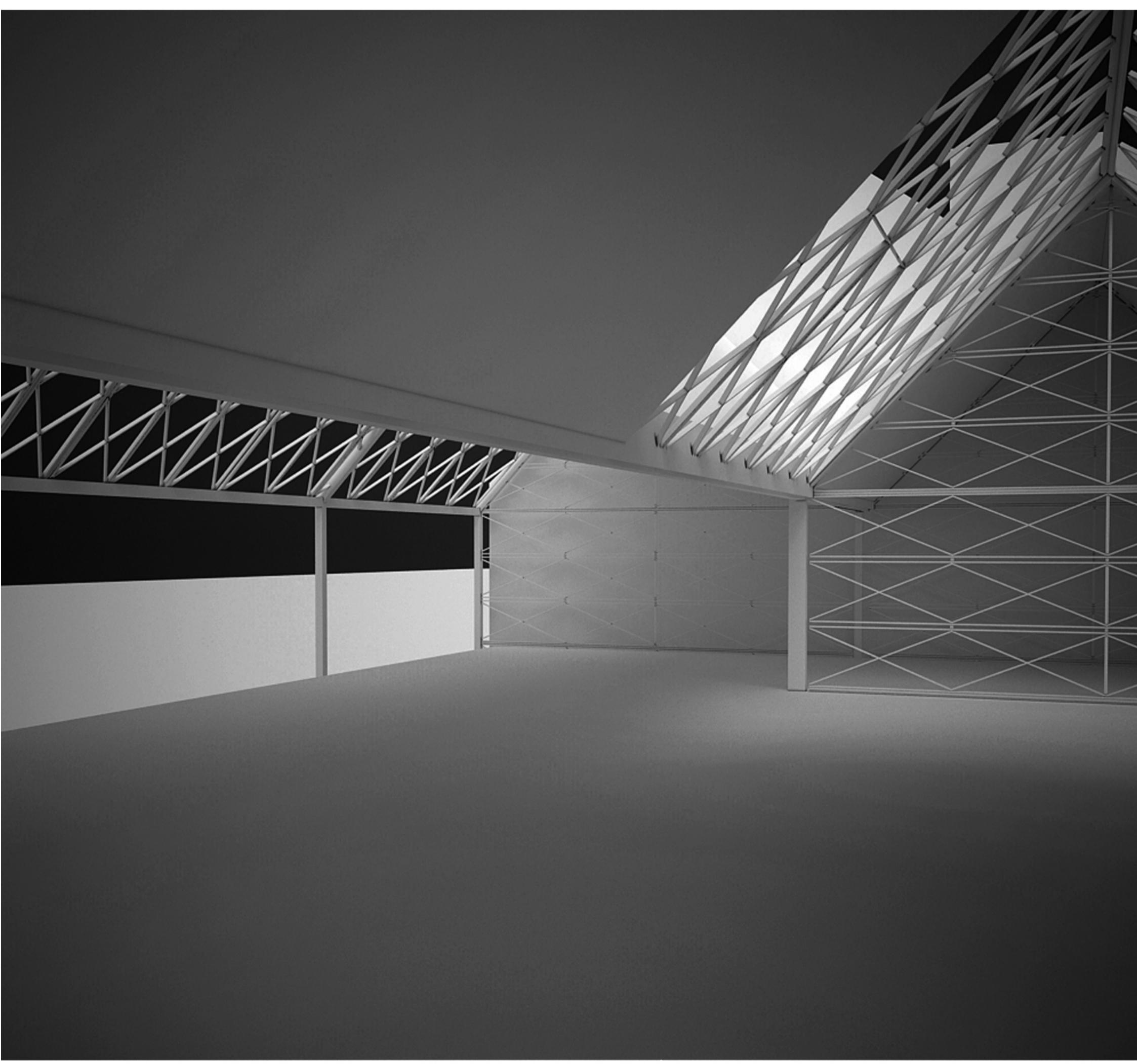

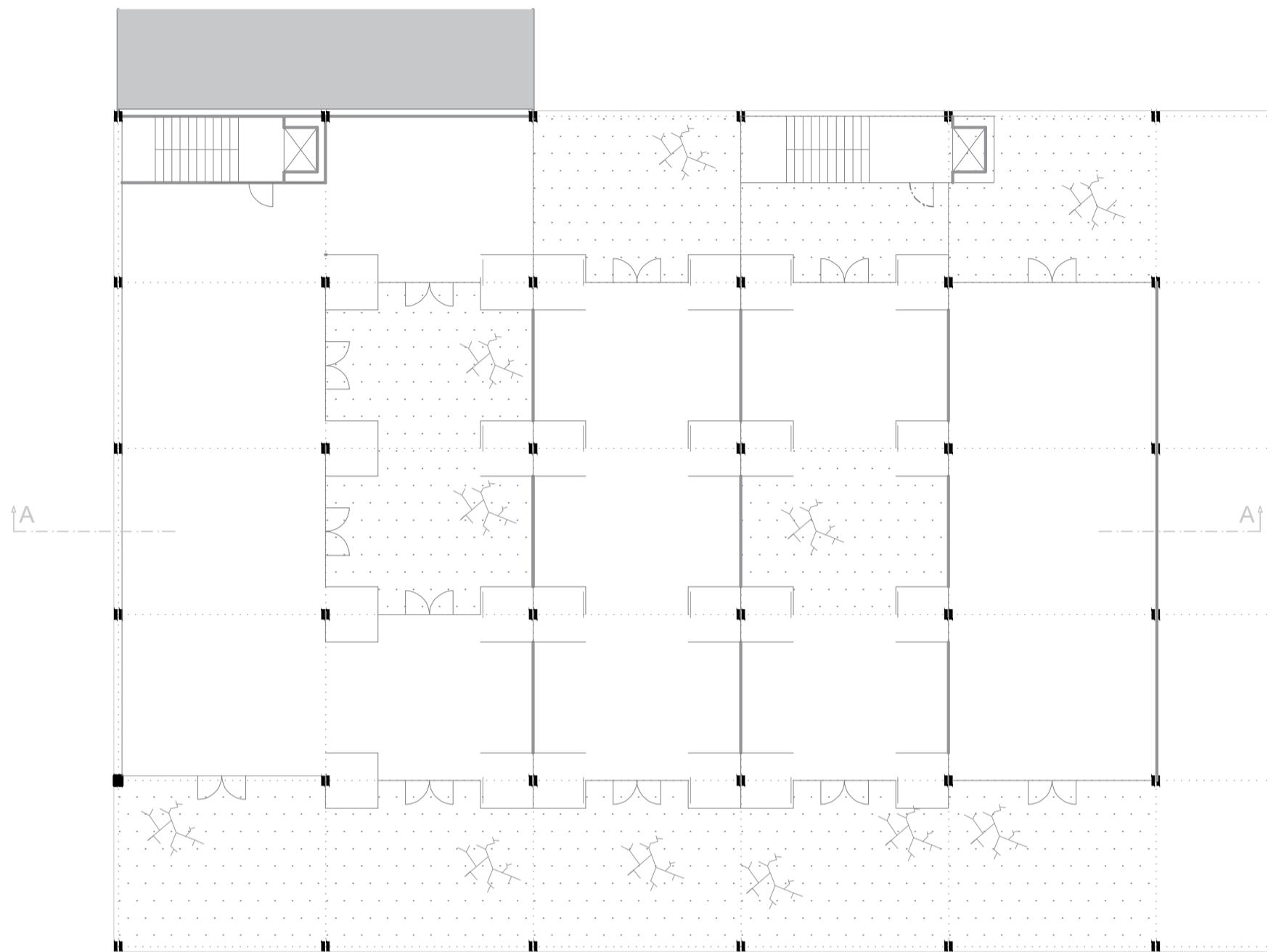
Osnova 1:200

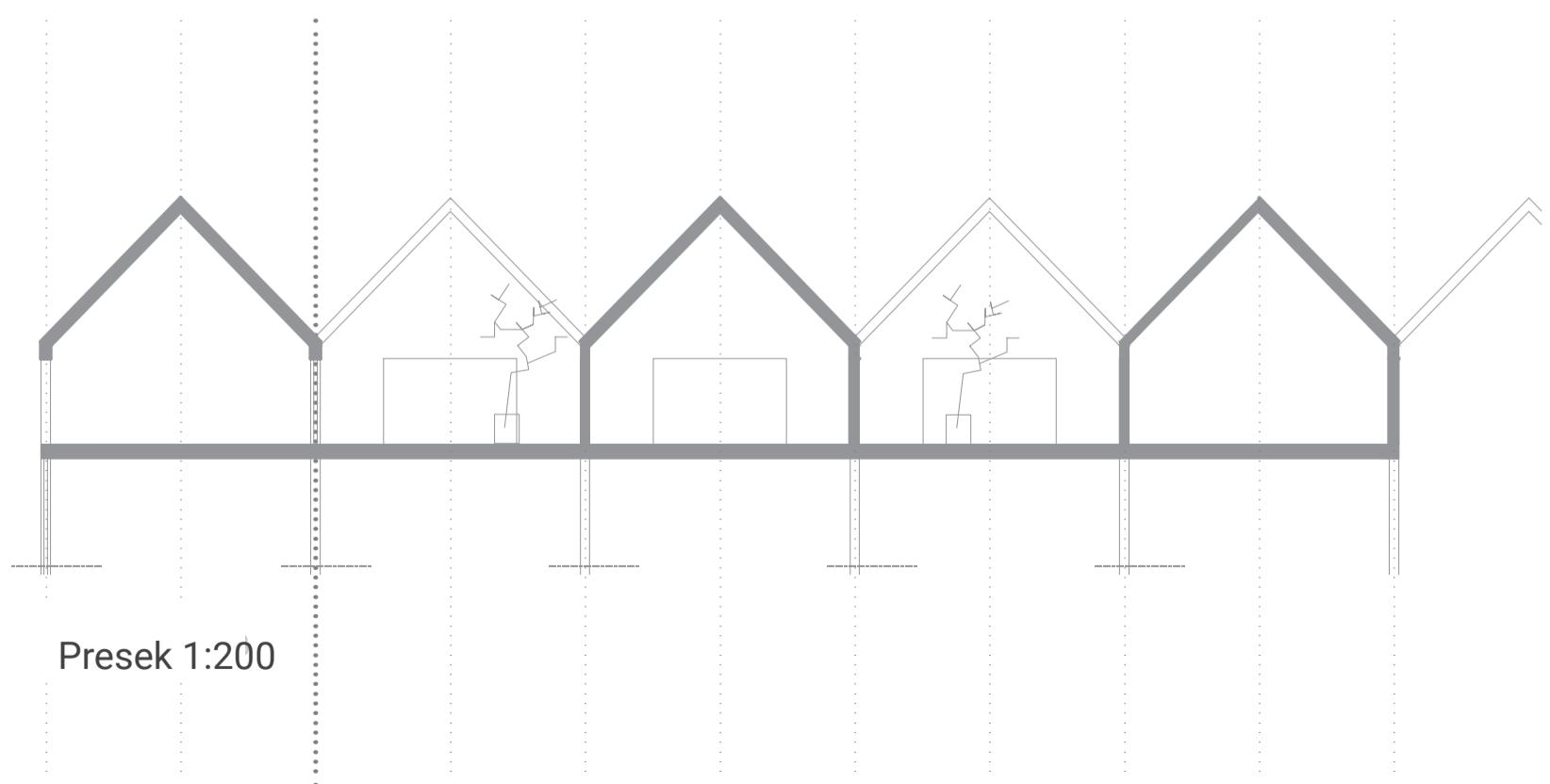
Presek 1:200

Osnova 1:200

Presek 1:200

Seaside Housing

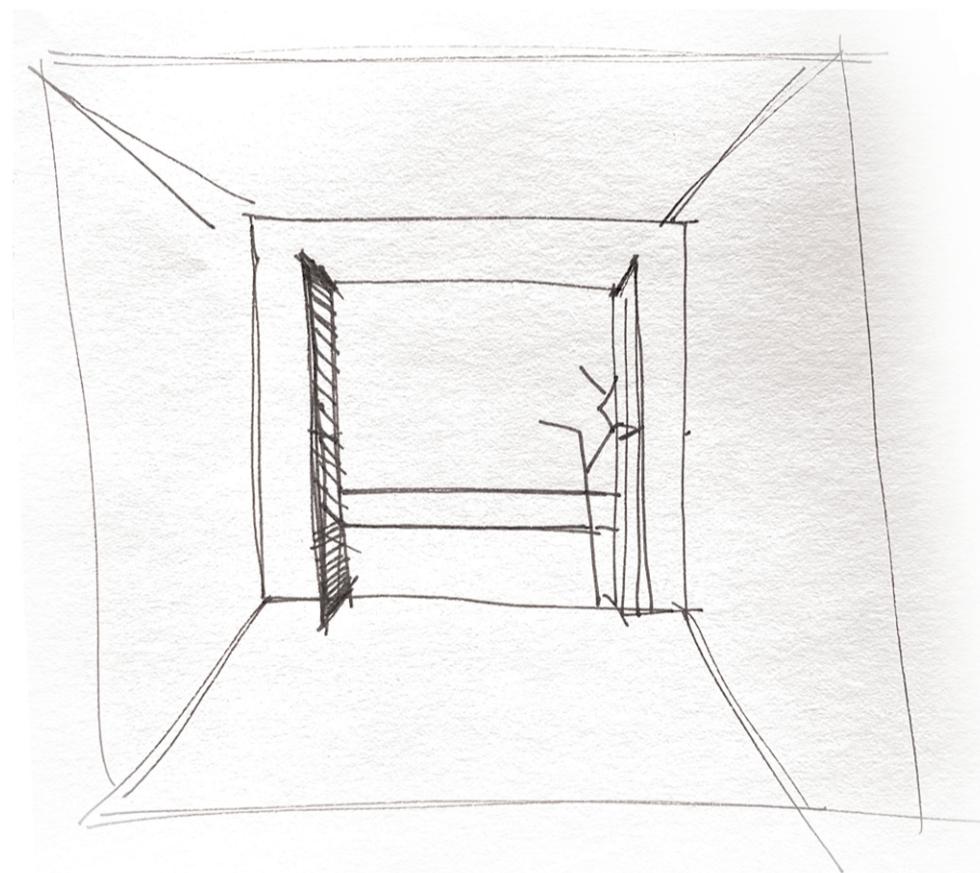
autor: dr Ivana Miškeljin, vanredni profesor
Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka

lokacija: Solun
godina projektovanja: 2020.

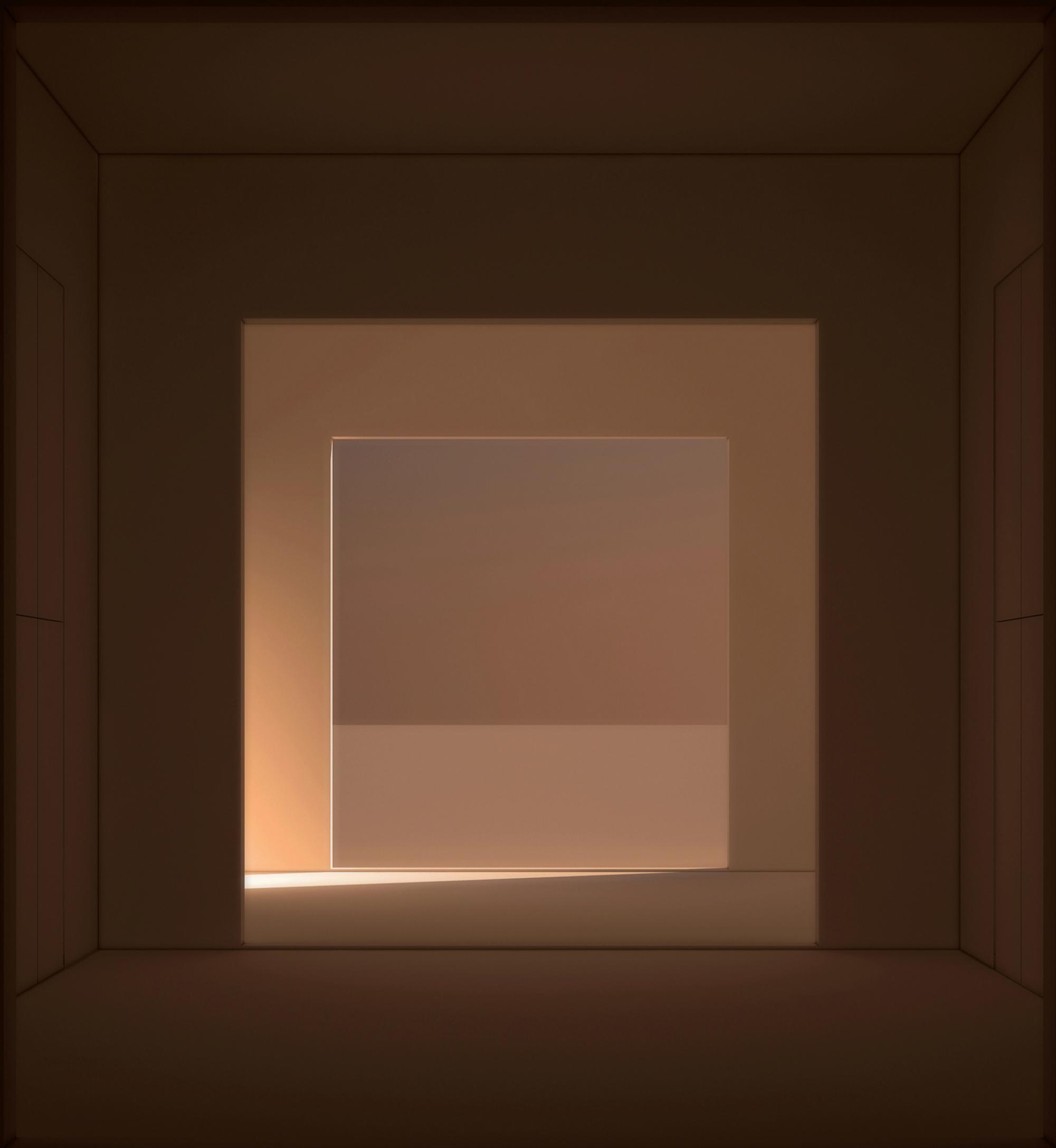
Stambeni prostor je zamišljen na poslednjoj etaži objekta visoke spratnosti sa pogledom na more. Koncept anfilada je napravljen tako da se sa određenih strana objekat otvara ka moru, dok sa druge strane manji otvori pružaju zaštitu od prekomerne insolacije. Kontinualno nadovezivanje prostorija sa otvorima na fasadi i krovu ima za cilj da naglasi svetlost i senke mediteranskog sunca, i na taj način sa par ključnih elemenata definiše atmosferu. Atmosferu poput mirnog letnjeg popodneva, na moru.

Skica -pogled ka moru i
detalj drvenih zastora

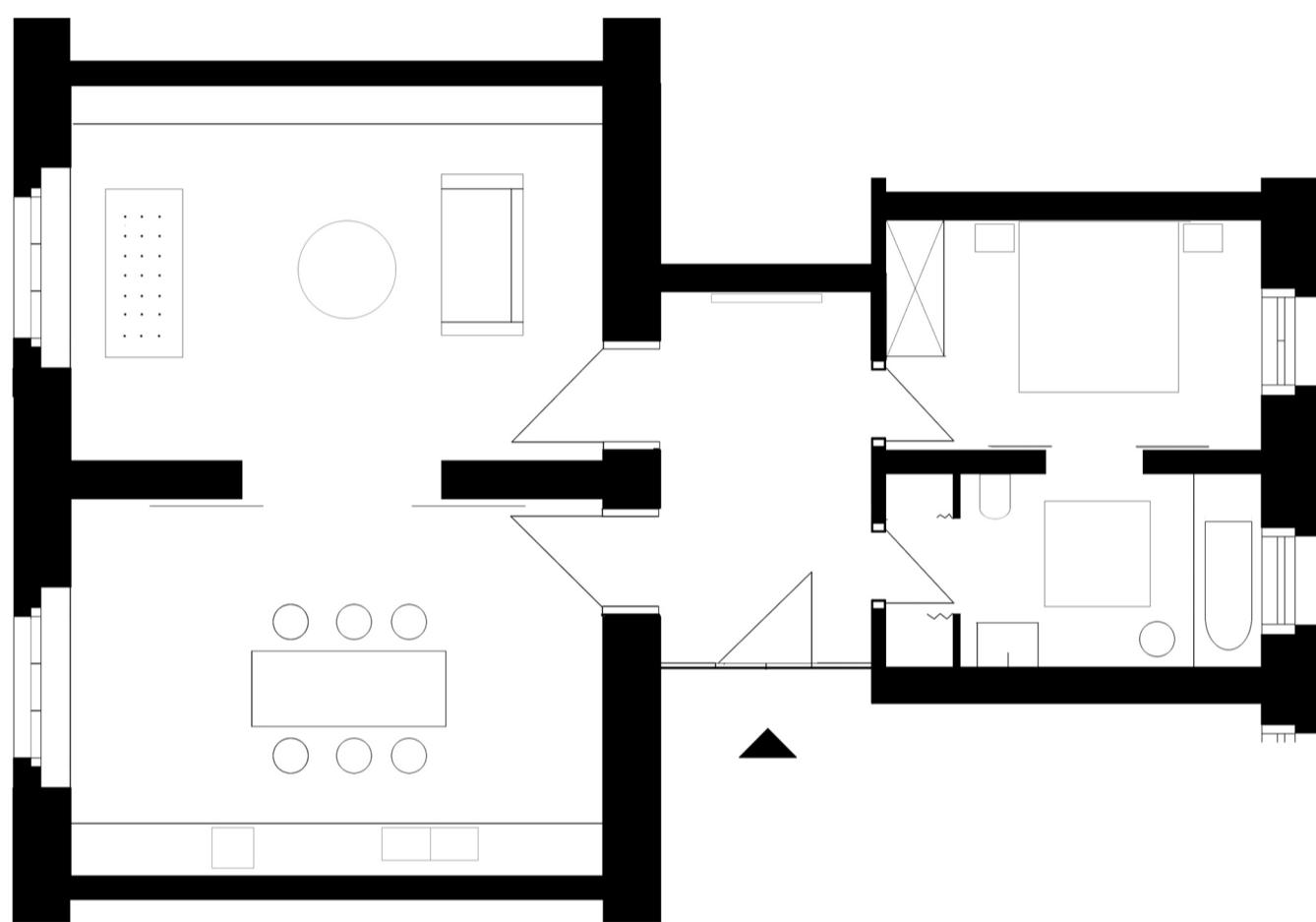

Stambena jedinica IO26

autor: dr Ivana Miškeljin, vanredni profesor
Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka

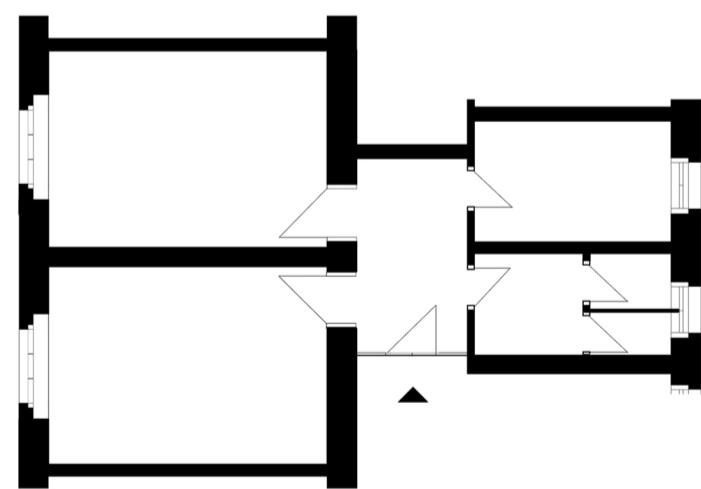
lokacija: Novi Sad
godina projektovanja: 2020.

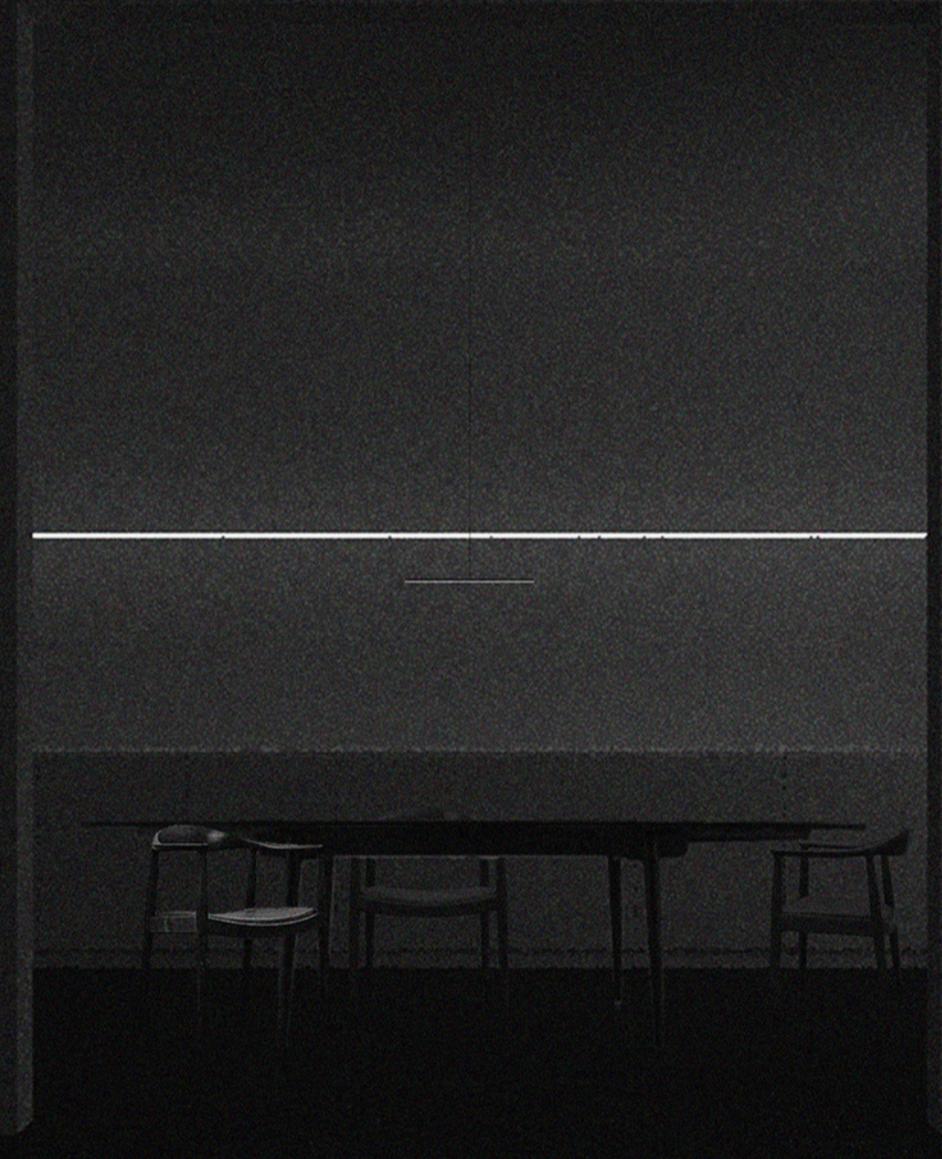
Arhitektonskom intervencijom prostor se definiše prema principu anfilada, ali se istovremeno zadržava pristup svakoj prostoriji iz glavne ulazne zone. Ideja je stvaranje kružne veze gde sve prostorije mogu biti povezane, ali i gde svaka od njih može imati potpunu privatnost. Veličina otvora u zidu koji su napravljeni da bi se stvorile anfilade odgovaraju širini prozora. Karakter prostora prozilazi iz lepote prozora sa originalnom stolarijom (1920-te godine) koji su centralno postavljeni u svakoj prostoriji i nove organizacije stana koja prati logiku centralnog pozicioniranja. Ovo čini polaznu tačku za koncept projekta enterijera. U drugom pravcu vizuru "zatvaraju" centralno pozicionarni elementi (ogledalo u kupatilu, slika u dnevnom boravku, kuhinjski elementi, svetlosna instalacija u hodniku) i nameštaj (trpezarijski sto, krevet u spavaćoj sobi).

novoprojektovana
osnova

osnova
postojećeg
stanja

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

72.071:929 Miškeljin I.(083.824)

МИШКЕЉИН, Ивана, 1982-

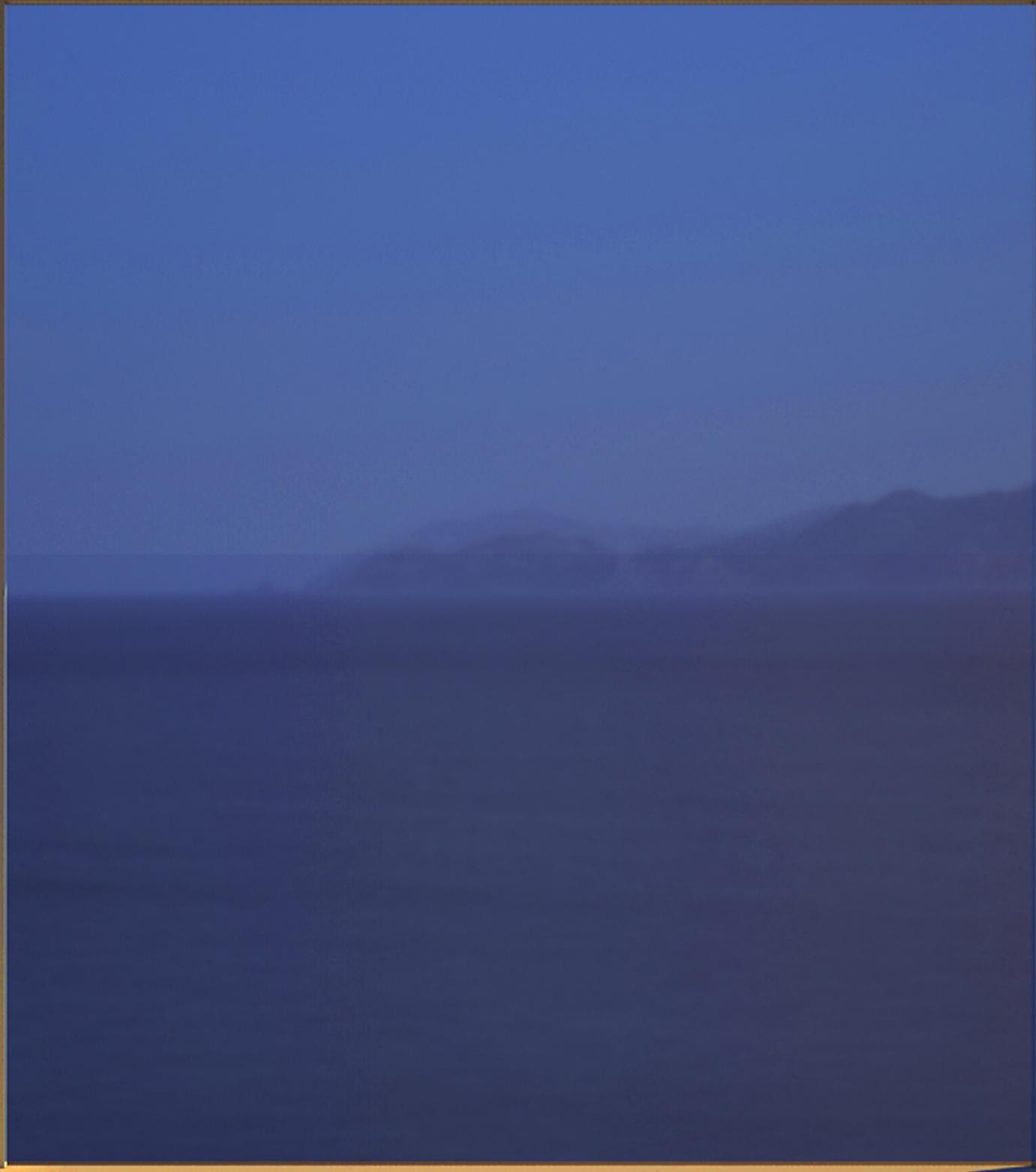
Enfilade [Elektronski izvor] : living space x 3 : katalog izložbe : 29. septembra - 5. oktobra 2020.
Galerija "Đura Kojić" i Digitalna galerija kabinet505.ftn.uns.ac.rs / Ivana Miškeljin. - Novi Sad :
Fakultet tehničkih nauka, Departman za arhitekturu i urbanizam, 2020

Način pristupa (URL): <http://kabinet505.ftn.uns.ac.rs>

ISBN 978-86-6022-293-2

а) Мишкељин, Ивана (1982-) -- Изложбени каталоги

COBISS.SR-ID 22417161

ISBN 978-86-6022-293-2